

Rotterdamsche Vereeniging voor
Katholiek Onderwijs.

CATALOGUS

DER

AFDEELING „*OP*PLUISTERING”

VAN DE

TENTOONSTELLING

GEHOUDEN

MEI-JUNI 1893

IN DE

SOCIETEIT „HARMONIE”

ROTTERDAM.

TIP. E. DE GONT & ZN. ROTTERDAM.

VAK 144 57.
J. Donatus van Adrichem O.F.M.
21, VI, '93.

CATALOGUS

DER

AFDEELING „OPLUISTERING”

VAN DE

TENTOONSTELLING

DER

Vereeniging voor Katholiek Onderwijs

GEHOUDEN

MEI-JUNI 1893

IN DE

SOCIETEIT „HARMONIE”

ROTTERDAM.

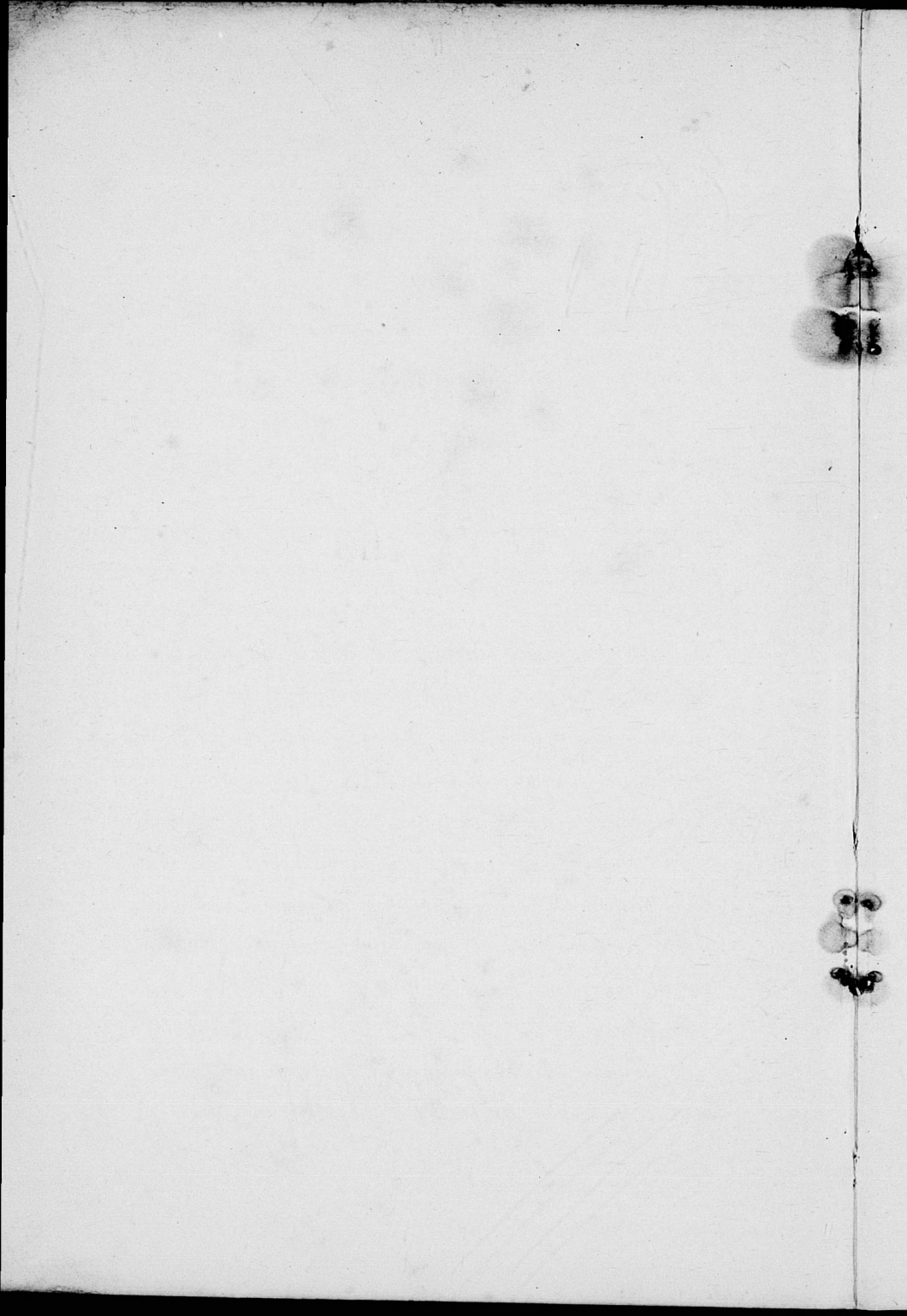
1893

NB96

Het uitgeven van eenen Catalogus geschiedde met het doel om den bezoekers der Afdeeling „Opluistering” tot gids en tot herinnering te dienen. De samenstellers hebben naar hun vermogen getracht het werkje aan deze tweevoudige bestemming te doen beantwoorden. Bij het vervullen hunner taak mochten zij de welwillende medewerking ondervinden van den Heer J. H. W. UNGER, Archivaris dezer gemeente, waarvan zij hier dankbaar melding maken.

Het streven om, zij het ook op bescheiden voet, aan deze Tentoonstelling eene Afdeeling „Kunst” te verbinden, mocht van den beginne af de sympathie van vele stad- en landgenooten genieten, hetgeen de ruime deelname welsprekend getuigt.

Moge deze Catalogus iets tot het welslagen der Tentoonstelling bijdragen, dan is de wensch der Schrijvers vervuld.

INZENDING VAN HET ARCHIEF

DER

GEMEENTE ROTTERDAM.

1. „Het Stadt-huys” op de Hoogstraat en in de Stad-huissteeg gezien. Teekening in O.-I. inkt en sepia, zonder naam, langw. in 4°.
2. Het Stadhuis aan de zijde der Kipstraat, met de Waag. Teekening in kleuren, zonder naam, in plano.
3. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1689, dienende evenals de volgende als presentiepenning voor de Vroedschappen.
4. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1689, op een stempel die eenigszins afwijkt van den voorgaanden.
5. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1705.
6. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1714.

7. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1720.
8. Zilveren Vroedschapspenning, geslagen in 1770.
9. Kussen waarop met kleuren geweven is het wapen van Rotterdam, gedekt door een kroon en vastgehouden door twee leeuwen; bovenaan het jaartal 1766. Afkomstig uit de vergaderkamer der Raden in de Vroedschap van Rotterdam.
10. Wapenkaart van Burgemeesteren der stad Rotterdam, sedert 1618, tot op heden, in olieverf op doek geschilderd in vergulden lijst.
11. Afdruk in was van het groot zilveren stadszegel van Rotterdam, met het omschrift: * Sigillum * majus * civitatis * Roterodamensis * 1560.
Middellijn $6\frac{1}{2}$ cM.
12. Afdruk in was van het zoogenaamd Burgemeesterszegel, met het dubbel omschrift: * Segel * ten Saecken * der * stede * van * Rotterdam.
* Sigillum * ad * causas * oppidi * Roterodami (begin 17de eeuw). Middellijn $5\frac{1}{2}$ cM.
13. Stadssleutels van koper in het vuur verguld, te zamen door een verguld kettinkje verbonden, op een groen fluweel kussen met gouden kwasten versierd.
In 1806 aan koning Lodewijk, in 1811 aan keizer Napoleon en in 1813 aan den souverainen vorst, later koning Willem I, bij hunnen intocht in Rotterdam aangeboden.
14. Stembiljet met allegorische voorstelling van 1795. Gegraveerd door C. Kitsen. Afdruk op perkament.

15. Een stembiljet met opschrift:
De Burger..... is stemgerechtigd Burger van de Wijk..... te Rotterdam.
 Gegraveerd door H. Roosing, naar de teekening van D. Langendijk.
 16. Joan van Oldenbarnevelt, Pensionaris van Rotterdam in 1576. (1547—1619.) Te halver lijve, links, in tabberd met bont en plooiakraag, met acht regelig vers onder het portret. Gravure in fol. door en met adres van C. de Pas.
 17. Hugo de Groot, Pensionaris van Rotterdam, (1583—1645.) Borstbeeld, rechts, in gebeeldhouwd ovaal met randschrift en vierregelig vers van D. Heinsius onder het portret. Gravure in fol. naar M. Miereveld, door W. Delff.
-
18. „Het Bagijnhof aan de Slijkvaart en de Cellieten- of Cellebroërssteeg, omstreeks 1500.” Teekening in kleuren, zonder naam, langw. in fol.
 19. „Het Celle- of Minderbroedersklooster nabij de Gijsbert-Boekel-, thans de Broedersteeg, aan de Delftsche vaart, omstreeks het jaar 1530.” Teekening in kleuren, zonder naam, langw. in fol.
 20. „St. Annen Susteren Huijs tot Rotterdam.” Sepia-teekening, zonder naam, langw. in fol.
 21. „St. Aechte Susteren Huijs te Rotterdam.” Sepia-teekening, zonder naam, langw. in fol.
 22. „Het Predicaren- of Dominicanenklooster aan de Hoogstraat, omstreeks 1550.” Teekening in kleuren, zonder naam, langw. in fol.

23. „Het Dominikaner Klooster, zoo als het was A^o. 1565.” Teekening in kleuren, zonder naam, langw. in 4°.
24. „Het Dominicaenen Klooster te sien van achteren.” Teekening in spijkerinkt, zonder naam, langw. in fol.
25. De ruïne van het voormalige Predikheeren-klooster aan de Hoogstraat te Rotterdam.
In den linker-bovenhoek van het schilderij staat het volgende opschrift:

ANNO M.CCC.XLIIII
 ROTERODAMI
 EXSTRVCTVM EST MONASTERIVM
 ORDINIS PRÆDicatorVM
 CVIVS VETERES RVINAS,
 ANNO M.DC.XV DELINEATAS,
 PINXIT, ET DICAVIT,
 REVERENDO PATRI,
 FRANCISCO DEVRWERDERS;
 ANTVERPIENSI EIVSDEM ORDINIS
 CORNELIVS SAFTLEVEN;
 ANNO M.DC.LVII.

Paneel hoog 33 cM., breed 48 cM.

26. „Het O. L. Vrouweklooster op het Westnieuwland, naar de Markt gezien vóór den brand van 1563.” Teekening en kleuren, zonder naam, in fol.
27. St. Laurenskerk van de Noordzijde gezien. Teekening in O.-I. inkt, breed in fol. door L. Brasser.
28. „De Groote- of St. Laurens Kerk te Rotterdam, zoo die sig vertoonde van 1621 tot 1645.” Teekening in O.-I. inkt, breed in fol. door J. Koster.

PHOT. F. VON PÖPPINGHAUSEN, ROTTERDAM.

LICHTDR. V. EMRIK & BINGER, HAARLEM.

29. Twee schilderijen, gediend hebbende voor zijstukken van een altaarschilderij in de Kapel van St. Jeroen, in de St. Laurenskerk te Rotterdam van omstreeks 1540, voorstellende Pieter Adriaenzoon Karre, Burgemeester van Rotterdam, met zijne huisvrouw Maria Direksdochter van Groenewegen met hunne kinderen en kleinkinderen, te zamen twintig personen, allen in knielende houding. Genoemde Burgemeester was de fondateur eener vicarije op het altaar van St. Jeroen, martelaar.

De achterzijden dezer schilderijen vertoonen de wapens van Karre en Groenewegen.

Paneel hoog 89 cM., breed 32 cM.

30. „De Metselaars of St. Barbara Kapel in de Groote of St. Laurenskerk te Rotterdam muurschildering opgenomen in September 1879.” Teekening in kleuren, door H. J. Rover in plano.
31. „Het leggen der (sic) eerste steen van de Stijgerskerk te Rotterdam door pastoor van Kampen 17 September 1832.” Grove steendruk, zonder naam, langw. in fol.
32. „*R^{dus} Adm. et eruditus dominus Bernardus Hoogewerf*” 1613—1653. R. K. Pastoor. Kniestuk, naar rechts, in leunstoel bij een tafel, waarop crucifix en Evangelie, de rechterhand op de borst. Met bovenstaand onderschrift en acht regelig hollandsch vers van C. Engelen en wapen in den linkerbovenhoek der plaat. Gravure groot in fol. door Theod. Mattham.
33. „Hier beghint dat boeck der ynnigher bedinghe des bisscops Augustyns tot profyt ende orbaer des seouden levens.”

Handschrift op papier uit de eerste helft der vijftiende eeuw, in hoornen band.

Op de laatste bladzijde leest men met latere hand:

Dit boeck hoort toe de susteren van sint elijsabets convent in Rotterdam MCCCCLXXXII. Bidt voor den scrijver om Gods wille.

34. „Hier na volghen de collacien van broeder Gillis die een vanden XII eersten ghesellen was van onsen heylighen vader Sente franciscus welke collacien gheheeten syn gulden woerden om huerer grooten excellentien, die hy door den gheest gods sprekende was.”

Misschien geschreven door „suster Katryn Dircks.”

Handschrift op perkament in 12°, waarschijnlijk uit het laatst der vijftiende eeuw, gebonden in gefigureerden leeren band.

Op een der schutbladen leest men:

Dit boeyck hoert toe Robbrecht Cornelisz. woenende op die breestraat by die Vranckestege aldernaest meester geryt verboem.

35. Het leven van de H. Coleta, die den strengen regel van de H. Clara herstellde. Handschrift uit het laatste gedeelte der 15^e eeuw op perkament in leeren band.

Vooraf gaat het leven van den H. Franciscus door Bonaventura, in handschrift uit denzelfden tijd.

In het leven van de H. Coleta zijn twee miniaturen geteekend, waarvan het eerste dit opschrift heeft: *Actor istius voluminis magister Stephanus de Juliaco J(unio)r sacre pagine doctor famosus et visitor coletistarum ordinis sancte Clare.*

-
36. Gedreven zilveren papegaai en daaronder afhangende afbeelding van St. Joris, den draak bevechtende, vermoedelijk gehangen hebbende aan een zilveren keten, afkomstig van de St. Joris schutters. 16de eeuw.

37. Zilveren zegel van het Chirurgijns-gilde met omschrift: *S. Cosmos et Damianus Roterodami*. Op de achterzijde: *Pieter van Leendt, Adriaen Roomen, inventors 1594*. Met afdruk in lak.
38. Zilveren tabakspot van het Chirurgijns-gilde van Rotterdam. Met opschrift:
Chirurgia als Hoofdluiden waaren: F. Nolst, H. van Putten, J. Hofman, N. Hôijkâes, 31 December 1778.
39. Zilveren vuurkomfoor van het voornoemd gilde, met hetzelfde opschrift.
40. Zilveren tobje, in den vorm van een Metselaarskalkbak, met het opschrift:
A^o. 1689. 28 November. Gemaakt (sic) bij de hooftluiden vant Metselaars gilde, als hooftluiden waren: Goosse vander Graaf, Abraham Plemp, Jan vander Bel, Abraham Ketelaar.
Op den bodem is het beeld van St. Barbara, patrones van het gilde, gegraveerd.
41. Koperen beeldjes op houten gesneden voetstuk, voorstellende St. Lucas, den patroon van het Schilders- of Kunstenaarsgilde.
In de rechterhand houdt hij een penseel, in de linker palet, schilderstok en penseelen. Links een koeiekop. Aan de onderzijde is aangebracht het schilderswapen met de drie schildjes, terwijl aan de achterzijde gegraveerd staat
1674
staar $\frac{11}{4}$.
42. Zilveren gedreven hoofdmansschild van het Groot Schippersgilde van Rotterdam, waarop in het midden gegraveerd zijn twee schepen, zeilende op de Maas, in het verschieft de stad en het onderschrift: *'t Grootte Schippers Gilde 1771*. Onderaan hangt een anker.

43. Zilveren gedreven hoofdmansschild van het Klein Schippersgilde van Rotterdam, vertoonende de afbeelding van verschillende zeilende schepen of geboomd wordende schuiten, en waaronder gegraveerd staat het volgende opschrift:

Hoofdlieden. A. Blokzeijl.

Roeland v. Schoor. Arij de Vries.

Tijmon Onkruijt. Gij(s)bert Klop.

A. N. Zijnen Gilde Knegt.

1788.

Het schild is omgeven door een parelrand, waarvan de bovenzijde versierd is met de beeltenis van St. Joris en de onderkant met een afhangend ankertje.

44. Vijf zilveren gedreven begrafenisschilden van het Klein Schippersgilde van Rotterdam, waarop de afbeelding van St. Joris met gevelde lans te paard, een jacht, een zolderschuit, een kraak en een snik. Onder iedere afbeelding staat hetzelfde onderschrift, luidende:

Jan van Dorp.

Claes Weijlant.

Cornelis van den Bosch.

Roeland van Schoor.

Pieter van Loon.

Hooftlieden van 't Kleijn Schippers.

Gilde te Rotterdam.

Arij Groen, Gilde Knegt.

Anno 1780, 1ste November.

Boven de schilden prijkt een kroon.

45. Zilveren gedreven hoofdmansschild van het St. Catharina- of Spelden-, Naalden-, Haken- en Oogenmakersgilde van Rotterdam. In een cartouche prijkt het beeld van St. Catharina. Het graveerde opschrift luidt:

Tielleman Jacobse Vries, Elias de Nijse, Stierman, Claes Abramse van der Vijver. Anno 1669.

46. Zilveren gedreven schild van hoofdlieden van het Wagenveer van Rotterdam op Gouda, met de afbeelding van een postwagen door twee paarden getrokken, waaronder de namen der hoofdlieden zijn gegraveerd:

J. v. d. Laan, Commissaris. C. Tieman en H. Ernst, Hoofdlieden. C. Egbers, A. v. Middelkoop, C. Vercloedt, A. Sikkel, C. van Ronselen, O. v. d. Wal en L. v. Vloijesteijn, Oud-Hoofdlieden. 1788.

Rechts: A. Bemme fecit. 1788.

47. Verguld-zilveren beker van het Wijnkoopersgilde te Rotterdam, op voet, met deksel. Op den kelk zijn gegraveerd de wapens van Rotterdam, waaronder het jaartal 1711, later veranderd in 1752, en die van:

De Hr. Theodore François de Meij, Superintendent 1751.

Jan van der Heij, Hooft Man 1731.

Gerrit Kolnaar, Hooft Man 1735.

Jaques de Superville, Hooft Man 1722.

Adriaan Sleght, Hooft Man 1714.

De Hr. Arnout van den Bergh, Superintendent 1723.

Jacob Vosmaer, Hooft Man 1725.

Mr. Nicolaus Montauban, Hooft Man 1731.

Gerard Houthoff, Hooft Man 1744.

Jacob Erbervelt, Secretaris 1720.

Jan Huijgelbos, Hooft Man 1722.

Simon Reijnen, Hooft Man 1725.

Onder en boven het wapen van Rotterdam staat het opschrift:

Wijn Kooprs Gilde van (Rotterdam) 1752

Op het deksel een Mercurius-beeldje.

dam en onderaan de namen van de *Hoofdlieden*. *Coenraad van Noordwijk, Pieter van Gent, Jacob Visser, Jan Roomer. Commissaris. Jan Spaan. Overluyden: Jan van den Broek en Cornelis van der Sluijs. Ter weerszijden het jaartal 1782 en den naam des makers: R. Sonday inv. et fecit.*

52. Een schenkkkan met bord van het Zakkendragersgilde, op het deksel: *Flappe vant Sackedragersgilden. Anno 1741.* Het opschrift op de kan luidt:

„Gebuckt gae ik met deese Last
Maer in de Jeugt het beste past
Maer als ik worde out en stijf
Dan valt het lastig op mij(n) lijf
Moet ik dan ook nae boove toe
Ik wort het klime wel haest moe
Ik keere mijn tot onderschrage
Om voor mijne eene hulp te haele
Tis voor mijn een groot gemack
Maer steek niet veel in mijn sack
Sou ik dan altijd hene gaen
Dan was 't wel met mijn haest gedaen
Man, gij moet wel weete
Dat een ongegunde Brock wort meest gegete.”

Daaronder de afbeelding van een Zakkendrager in een krans en ter weerszijden de volgende namen:

*Pieter Walterman.
Tuenes van Banken.
Bastiaen Weeraadt.
Jan van Leeuwen.*

Op het bord is gegraveerd:

*Frans van Ouwerkerk.
Cornelis Proper.*

Nicolaas Allard en

Coenraad van Noordwijk.

Deze Boove staande hebben dit bord gegeven.

17 $\frac{1}{12}$ 65.

53. Een vierkante spiegel in fraai gesneden houten lijst, waarin het bovengedeelte prijkt met het gebeitelde en geschilderde stadswapen, waarnevens ter rechter- en linkerzijde eikentakken zijn aangebracht, met een daardoor gestrengeld lint, waaraan allerlei huisraad en andere voorwerpen, welke van zilver gemaakt worden, alsmede zilversmidgereedschappen en werktuigen zijn bevestigd. Onderaan, tusschen sierlijk gesneden lofwerk, het wapen van het Zilversmidsgilde: twee gekruiste hazenpooten au naturel op een gouden veld; iets lager drie blauwe schildjes, ieder met een gouden roset. Deze spiegel uit de eerste helft der 18de eeuw, is afkomstig uit de voormalige gildekamer van het Zilversmidsgilde.
-

54. „Magnanimo viro D. Petro Heinio Petridæ... Præfecto classi et nunc Hollandia . . . rerum Maritimarum Præfecto Vicario.” (Piet Hein). (1577—1629). Borstbeeld, rechts, in ovaal met randschrift: „Argentum auro utrumque virtuti oedit” en vijf regelig lat. onderschrift. Gravure gr. in fol. naar J. Dame door W. Hondius.

55. Zilveren zegel met palmhouten handvat met het wapen van den admiraal Pieter Pietersz. Heyn en opschrift: *S. Pieter Pietersen Heyn*. Met afdruk in was.

56. Houten kistje, met blauw fluweel bekleed, versierd met zilveren spijkerkoppen en beslag, en voorzien van gladde zilveren scharnieren en sluiting. Dit kistje werd door den admiraal Pieter Pietersz. Heyn in 1629 uit de Zilvervloot op de Spanjaarden buitgemaakt.

57. Maarten Harpertsz. Tromp. Luitenant-Admiraal van Holland (1597—1653). Te halver lijve, rechts, blootshoofds, de linkerhand op een kanon. Met tien regelig vers van J. Vos. Gravure gr. in fol. naar J. Livius door C. v. Dalen, met adres van W. Muller.

58. „Witte Cornelisz. de With, Vice-Admir. van Holl. en West-Fr.” (1599—1658). Borstbeeld, rechts, in rijk bewerkt ovaal door twee tritons gedragen op het water. Onder het portret de afbeelding van een scheepsstrijd. Daaronder een twaalf regelig vers in twee kolommen aan weërszijden van de „Verclaringe der Cyferletteren.” Gravure gr. in fol. naar S. de Vlieger met adres van C. Danckerts.

59. „Egbert Meesz Kortenaer. Lu(it.)Admirael van Hollandt over het quartier van de Maes.” (1600—1665). Te halver lijve, van voren, met breeden, geborduuden bandelier; commando-staf in de linkerhand; bij een kanon staande. Met zes regelig holl. vers van G. Brandt en drie regelig lat. onderschrift. Gravure in plano, naar B. v. d. Helst, door A. Blooteling.

60. „d'Ed. Hr. Cornelis Tromp, Ridder Baronet Lt.-Admirael van Hollandt... Dom-Heer tot Utrecht” enz. Borstbeeld, rechts, in ovaal op plint met bovenst. inschrift en wapen. Gravure gr. in fol. naar P. Lely, door en met adres van A. Blooteling 1676.

61. Margaretha van Raaphorst, huisvrouw van Cornelis Tromp. Borstbeeld, rechts, in ovaal, in deftige kleding. Een wapen onder 't portret. Gravure groot in fol. z. n. v. gr. Hoogst zeldzaam.
 62. „Cornelis Tromp, Grave van Sylliesburg, Ridder van de Koninglyke Ordre der Oliphant, Baronnet etc. Luit.-Admiraal Generaal over Hollandt en West-Frieslandt.” (1629—1691). Borstb. van voren, in ovaal, met krulpruik, vederhoed, kanten das, harnas, de ridderorde van den Oliphant om den hals. Gekleurde zwarte kunstprent in fol., door en met adres van J. Gole. Amsterdam.
 63. „Edl. Manhaften Zeehelt Aert van Nes, L.-Admiraal van Holland en Westvrieslant resorteerende onder het Edle mogende Collegie ter Admiraliteyt van de Maes.” (1620—1693). Te halver lijve, naar rechts, met breed den bandelier, de rechterhand rustend op een stok. Met tien regelig vers. Gravure in plano, naar L. de Jongh, door A. B(looteling), met adres van Cl. de Jonghe te Amsterdam.
 64. Zilveren Almanak voor de Bewindhebbers der O.-I. Compagnie, gebonden in chagrijn lederen bandje met antiek zilveren beslag, 17de eeuw, met zilveren stift.
-
65. „Rotterdam met al syn gebouwen, net op haer maet geteekent en gesneden, als Burgermeesteren waren de Heeren: Mr. Isaac Vethuysen, Johan van Heel, Johan Steenlack, Mr. Marinus Groeninex, A^o. 1694 door Joannes de Vou.
- Deze kaart, die door Romein de Hooghe gegraveerd

is, bevat een uitvoerige en nauwkeurige plattegrond der stad in 1694, benevens de wapens van Rotterdam en omliggende gemeenten, onderaan een gezicht op de stad van de Maaszijde en ter wederzijden afbeeldingen van de voornaamste gebouwen en van de wapens van regeerings-personen.

66. IJzeren verguld windvaantje, in den vorm van een haringbuis, afkomstig van den toren der Oude Hoofdpoot.

Het zeil van het scheepje is doorboord met een kogel, welke bij gelegenheid van het vertrek der Rotterdam-sche Schutterij in 1830 naar België, door een schutter, naar aanleiding van een weddenschap daarin geschooten werd.

67. Model in karton van de Oude Hoofdpoot te Rotterdam, gebouwd in 1598 en gesloopt in 1856.

68. Model in blik van de Nieuwe Wester Hoofdpoot, gestaan hebbende aan het Oude Hoofd.

Vervaardigd in 1795 door den toenmaligen portier dezer poort, W. van Dijk.

69. Model in karton van het Gemeenelandshuis van Schie-land, thans Museum Boymans.

70. Achterzijde der huizen van het Haringvliet en Admiraliteitshuis van de overzijde der Maas gezien. Teekening in kleuren, door G. Groenewegen, 1806 in plano.

71. Oude Haven, Geldersche Kade, Spaansche Kade, Oude Hoofdpoot. Teekening in kleuren, door G. Groenewegen, 1795 in plano.

72. Oude Haven, Geldersche kade, Spaansche Kade, Kleine Draaibrug. Teekening in kleuren, door G. Groenewegen, 1806 in plano.

73. Achterzijde der huizen aan de Kleine Draaibrug en Beurs. Teekening in O.-I. inkt, zonder naam, in plano.
74. Noord- en Zuidblaak. Keizersbrug. Teekening in kleuren, zonder naam, in plano.
75. „De oude Zeevismarkt te Rotterdam.” Teekening in kleuren, door Meijer, in plano.
76. Leuvehaven naar de Maas te zien. Teekening in kleuren, door G. Groenewegen, 1795 in plano.
77. Leuvehaven van de Maas te zien. Teekening in kleuren, zonder naam (G. Groenewegen?) in plano.
78. Witte Poort, aan de westzijde der Leuvehaven bij de Maas. Teekening in kleuren, zonder naam, in plano.
79. Binnen-Rotte, vóór de demping. Teekening in O.-I. inkt en sepia, zonder naam, 2 bladen in plano.
80. Gezicht op de Botersloot, van het Stadhuis te zien. Teekening in kleuren door H. Melis, 1866, in plano.
81. Gezicht op de Botersloot, naar het Stadhuis te zien. Teekening in kleuren door H. Melis, 1866, in plano.
82. „De Rivier de Maas zoo als dezelve zig vertoonde voor de Stadt Rotterdam, in het begin van het Jaer MDCCLXXVI.” Teekening in kleuren, door C. Haasbroek, in plano.
83. „Afbeelding van de Illuminatie en Decoratie voor het huis der Oprechte Vaderlandsche Societeit op het West-nieuwland te Rotterdam, op den eersten blijden Verjaardag van Zijne Doorluchtige Hoogheid, na de langgewenschte en gelukkige Wederherstelling van 's Lands oude en gezegende Regeringsvorm, op den agtsten Maart 1788. Met byvoeging der twee Sachenetten de Alliantie

en Guarandatie, op den 7 Augustus geplaatst." Gekleurde gravure, naar en door F. Sansom, met adres van P. v. Dijk, in plano.

84. „Aankomst der Franschen buiten de Oostpoort te Rotterdam, den 21 January anno 1795." Teekening in kleuren. „Jan Anthonij Langendijk Dz. ad viv. delin^t 1795, fecit 1806", in plano.
85. Het dansen om den Vrijheidsboom op de Groote Markt, 1795. Teekening in O.-I. inkt, zonder naam, langw. gr. in fol.
86. „Gezigt van de werving voor de Marine op de Groote Markt te Rotterdam in den Jaare 1798." Teekening in kleuren. „Jan Anthonij Langendijk Dz. ad viv. delin^t 1798 fec^t. 1806" in plano.

87. „Erasmus Roterodamus" 1466—1536. Borstbeeld, rechts, met bovenstaand opschrift onder het gezicht: Die Bildnus nach leblicher gestalt ausgetruckt" en onderaan de buste van Marckstain en „Der Tod ist die lest lini der Ding ich weich kaim". Gravure in 4o. door J. H(olbein).

88. „Imago Erasmi Roterodami ab Alberto Durero ad vivam effigiem deliniata. MDXXVI". Te halver lijve, links, staande te schrijven bij een tafel, waarop een vaas met bloemen. Op den voorgrond eenige boeken. Gravure gr. in 4o. door A. Durer, met bovenstaand inschrift in den linkerbovenhoek.

89. D. Erasmus. Stultitiae laus. (Lof der zotheid),
Basel 1676. 8°.
Met gravures naar teekeningen van Holbein.
90. Een afdruk van den zegelring van Desiderius Erasmus, zich bevindende in de Bibliotheek te Basel.

91. Gegoten koperen schelletje, waarop en relief mythologische figuren. Onderaan leest men rondom: *Johannes a fine a^o 1554 me fecit*. Als handgreep is aangebracht S. Maria met het kind Jesus.
92. Koper verguld tondeldoosje met deksel, waarop gedreven is het portret van Prins Frederik Hendrik, met het opschrift: *Freder. Henr. D. G. Princeps Auriac Com Nass.* benevens het jaar 1634.
Gevonden in 1866 bij het dempen van de Botersloot.
93. Kanten kraag, volgens overlevering van Jacob Arminius (overl. 1609) afkomstig, doch vermoedelijk eerst uit de 2^e helft der 17^e eeuw.
94. Herinneringen aan den Lekkerkerkschen reus Gerrit Bastiaensz. den Hals, in 1666 overleden, afkomstig van de voormalige Anatomiekamer der stad Rotterdam, waar zij reeds in 1740 berustten.
Deze reus was zalmvisscher te Capelle en had eene lengte van 2.59 M.
1°. Portret en buste met zwart en rood krijt geteekend op ware grootte.
2°. Afbeelding van een der handen, op ware grootte geteekend met zwart en rood krijt.
3°. Zijn schoen met leest.

Armbestuur; R. K. Parochiaal.

95. *Joost van Geel, geb. te Rotterdam 1631, overleden 1698.*
Landschap met jagers. Ter linkerzijde een dorpsgezicht; ter rechterzijde, onder zwaar geboomte, jagers met wild; op den achtergrond grazende schapen.

Aanvankelijk voor den handel opgeleid, oefende Geel zich nochtans in de schilderkunst. Hij deed kunstreizen door Frankrijk, Duitschland en Engeland, alwaar hij de bescherming van Cromwell genoot. Zijne werken zijn zeldzaam.

Paneel hoog $97\frac{1}{2}$ cM., breed 1.82 M.

96. *Onbekende Meester. Laatste helft 18de eeuw.*

Portret van vader Block, bizondere weldoener van armen en weezen. Met het volgende onderschrift:

Jan Block, geboren 1695, armmeester 1727, overleden in Rotterdam 8 Juli 1792, laat hier zijn Beeltenis ter Eeuwige Gedachtenis.

Hoog 71 cM., breed 50 cM.

J. M. J. BAEDE, Pastoor, Zierikzee.

97. *Simon van Douw. Laatste helft 17de eeuw.*
Hoefstal.

Deze schilder was inwoner van Rotterdam, gelijk blijkt uit het giftboek Reg. N°. 40 van het Archief dezer gemeente:

Simon van Douw, schilder en borger alhier, geeft aan Jacob Bont, mede borger derselver stadt, gifte en eigendom van een Huijs en Erve, staen en gelegen aan de Zuydsijde van de Corde Wagenstraat, enz. 10 Mei 1666.

Hoog 31 cM., breed $42\frac{1}{2}$ cM.

98. Bij de bron, van denzelfden Meester.
Hoog 31 cM., breed $42\frac{1}{2}$ cM.

C. VAN BEERS, Bergen-op-Zoom.

99. Een zilveren gedreven Schenkkkan in renaissance stijl, met allegorische figuren versierd. Als bovenstuk dient Samson, den leeuw verscheurende.
Hoog 29 cM.
- 100 Een bijouerie-kistje van schildpad, in zilver-verguld gevat. Op het deksel rust een zilver-verguld kindje.

Mejuffrouw C. BELLINI, Rotterdam.

101. *Onbekende Meester.*
Ecce Homo.
Hoog 75 cM., breed 50 cM.

Berne (Abdij) te Heeswijk.

Manuscripten.

102. Gebedenboek van de 15de eeuw, met miniaturen, initialen en kanteekeningen in goud en kleuren.
103. Getijdenboek van de 15de eeuw, met initialen in goud en kleuren; in het Nederlandsch geschreven, vermoedelijk vertaald door Geert Groote.
104. a. S. Thomas Aquinas. De office sacerdotis, geschreven in de 14de eeuw.
b. Summula van S. Bonaventura (?), die in de 1ste initiaal is afgeteekend.
c. Missa et Vita S. Ubaldi.
105. Cantuale, getrokken uit een graduale, uit de 15de eeuw.

106. *a.* Jan Ruysbrouck. Over de twaalf deugden. Jan Ruysbrouck, priester, leefde te Groenendaal bij Brussel (1294—1382), trad op 60-jarigen leeftijd in de orde van St. Augustinus en werd prior. Hij schreef beroemde mystieke werken in het Nederduitsch, waardoor hij zich terecht groote vermaardheid verwierf bij de geleerden van zijn tijd, zooals Geert Groote en Tauler. Hij was de beste prozaschrijver der middeleeuwen.
- b.* St. Augustinus' eenlijke sprake.

Incunabelen.

107. Ubaldus Pinder. *Speculum Passionis Jhesu Christi. Textu quator evangelistarum et doctorum glossis.*
Gedrukt te Neurenberg 1507, voorzien van 40 grootere platen in hout gesneden, door Hans Scheyfelin (geb. te Neurenberg 1490, gest. te Nördlingen 1540).
108. *Historia destructionis Troie.* (Geschiedenis van de verwoesting van Troje), door Guido de Columpna, rechter van Messina. Datum en drukker onbekend, zeer zeldzaam.
109. *Rubrice super tractatum de institutione seu directione curam animarum regentium* (moraalboek), gedrukt te Ulm, geschreven door St. Antoninus, van de Orde der Predikheeren, Aartsbisschop te Florence.
110. *Confessionale van Barthol. de Chaimis*, van de Orde der Minoriten. Geschreven in het klooster van O. L. Vrouw der Engelen bij Milaan. Gedrukt 31 Mei 1480 te Milaan.
111. *Vita S. Norberti*, Theodorus Gallæus excudit. Tekst van fr. Joannes Chrysostomus van der Sterre; versierd met gravuren van Cornelus Gallæus en Ph. de Mallery.

E. DE BONT & ZOON, Rotterdam.

112. Een kastje met 17 Almanakken van de jaren 1713, 1730, 1739, 1743, 1760, 1765, 1773, 1778, 1779, 1783, 1795, 1799 2 stuks, 1807, 1813, 1817 en 1822.
113. Een portefeuille, inhoudende 25 gedrukte heilwensen van de Aschlieden, Lantaarnopstekers, enz. van Rotterdam, Delfshaven, Schiedam, van de jaren 1764, 1766, 1776 2 stuks, 1780, 1781, 1782 2 stuks, 1783, 1787, 1788, 1789, 1790, 1797, 1799, 1806, 1807, 1811, 1817, 1825 2 stuks, 1826, 1828, 1830 en 1832.

ADRIAAN J. C. BOUWENS, Rotterdam.

114. *B. van der Helst*, geb. te Haarlem 1613, overl. te Amsterdam 1670.
Portret.
Bekend als de schilder van den Schuttersmaaltijd, een der voornaamste meesterstukken der Hollandsche school.
Hoog 1.15 M., breed 65 cM.
115. *J. van Nickele*, geb. te Haarlem 1649, overl. te Hessen Cassel 1716.
Fruitstuk.
Leerling van zijn Vader. Schilderde in den trant van Van Vliet.
Hoog 34 cM., breed 38 cM.
116. *Alb. van Beyeren*, 17e eeuw.
Vischstuk. Ter linkerzijde een vergezicht op de zee.
Hoog 45 cM., breed 60 cM.
117. *Pieter de Ring*, 17e eeuw.
Fruitstuk. Deze schilder bezat een ongemeen talent tot schilderen van fruit en stillevens.
Hoog 90 cM., breed 52 cM.

118. *Rembrandt van Rijn*, geb. te Leiden 15 Juni 1606, overl. te Amsterdam 1664.

De honderd guldensprent.

Onder Rembrandt's Etsen bekleedt de zoogenaamde honderd guldensprent eene eerste plaats. Het stelt Christus voor, de zieken genezend.

J. R. BROUWER, Pastoor, Rotterdam

voormalig Delfshaven.

119. *Theodorus van Loon*, 17 eeuw geb. te Brussel.

De aanbidding der herders.

Deze schilder heeft geruimen tijd te Rome en te Florence doorgebracht en vond een bijzonder behagen in de meesterstukken van Raffaël, en verkoos voornamelijk Carel Maratti tot het vormen van zijn stijl; hij werkte veel voor kerken en particuliere kabinetten.

Hoog 1.15 M., breed 1.43½ M.

C. J. BREUGELMANS, Rotterdam.

120. *Een antiek gesneden Mariabeeldje met het Kindje Jesus*, uit palmhout. 17e eeuw.

J. B. BURGERS, Pastoor, Rhoon.

121. *Een antiek eikenhouten Kastje*. 17e eeuw.

Op de deuren zijn gebeeldhouwd de Matigheid en Voorzichtigheid.

Hoog 1.09 Meter.

122. *Een zilver vergulden Kelk*, in zuiver renaissance stijl, uit de hand gedreven.

Hoog 30 cM. Voet-middellijn 16 cM.

123. *Een Kelkdoekje* met parelen geborduurd.

Catharinadal, Klooster, Oosterhout.

124. *Odilia van Nassau.* 18^e eeuw.

Onbekende meester.

Zij was eene dochter van Jan II van Nassau-Dillenburg en Vianden, Heer van Breda (die in 1775 is overleden) en van Limburga, dochter van Karel, Markies van Baden; zij was religieuse van Catharinadal, doch stierf in het klooster te Boxmeer.

Op doek geschilderd. Hoog 66 cM., breed 52.5 cM.

125. { *Elisabeth van Polanen.* } 18^e eeuw.

126. { *Machteld van Polanen.* } Onbekende meesters.

Zij waren dochters van Philips (Jan?) van Polanen, Heer van de Leck en van Breda; zij waren Tante van Johanna van Polanen, die gehuwd was met Engelbert I van Nassau; aanverwanten der Nederlandsche Nassauers; de Polanen hebben Breda aan de Nassauers gebracht.

Beiden op doek geschilderd. Hoog 66 cM., breed 5.25 cM.

- 127/28. *Twee Gradualen* met oud notenschrift uit de 14de tot 15de eeuw, met prachtige initialen en kantteekeningen.

129. *Vita St. Norberti* (gelijk No. 112) geïllumineerd.

HENRI CRAMER, 's-Hertogenbosch.

130. Gouden medaille.

Gedenkpenning aan de herstelling der bisschoppelijke hiërarchie in Nederland. Aan de voorzijde: Christus die de dochter van Jāirus ten leve opwekt, met het onderschrift: „Ait illi: Talitha Cvmi qvōd est „interpretat: pvella tibi dico Svrgē.” Aan de achterzijde de wapens der vijf Nederlandsche Bisschoppen — en opschrift: „Anno RSCICICCCCLIII Pio IX Pont.

Max. Ser. Reg. Wilhelmi III. an. V Episcopali
Hierarchia Singulari Dei Beneficio. Neerlandiæ Resti-
tuta Cives Catholici Gratulantur.

P. DUBBELMAN, Rotterdam.

131. *Jan Hendrik van de Laar*, geboren te Rotterdam
1 Februari 1807.

De Bode. —

Hij werd aanvankelijk opgeleid tot huisschilder en begon op 22-jarigen leeftijd zich op de kunst toe te leggen en werd leerling van Ridder Wappers te Antwerpen; meestal behandelde hij romantische onderwerpen.

St. Dominicuskerk, Rotterdam.

132. *C. Groenendaal*, geb. te Lier 1785, overl. te Antwerpen 1834.

Portret van Pastoor Marcollinus Pruimenboom, in 1828 als Pastoor der St. Dominicus-kerk overleden.

Groenendaal studeerde te Antwerpen, schilderde te Parijs portretten van beroemde personen, o. a. van den Koning van Rome.

Hoog 68 cM., breed 52 cM.

133. *Mazzas*. — 18e eeuw.

Portret van Pastoor Henricus Laurentius Nortié, in November 1800 overleden. Pastoor Nortié was de Biechtvader van Vader Block.

Hoog 86 cM., breed 66 cM.

134. *De verloving van St. Catharina*. 1e helft 16e eeuw.
Onbekende meester Italiaansche school.

Dit stuk, op eikenhout geschilderd, was vroeger van grootere afmeting.

Hoog 1 Meter, breed 88 cM.

135. *Guido Reni*, geb. te Bologna 1575, aldaar overl. 1642.
Ecce Homo.

Was een leerling van Dionysius Calvart, schilderde beroemde fresco's in de kerken van Bologna.

Hoog 54.5 cM., breed 41.5 cM.

136. Een zilver vergulden Kelk; uit de hand gedreven.
17de Eeuw. 28½ c.M. hoog, voet middellijn 18½ c.M.

Afkomstig uit het voormalig Predikheerenklooster te Maastricht.

Onder den voet de volgende opdracht:

fr. Guinandus Wynants,
Ordinis Praedicato, Sac. Th.
M. et Provincialis provin-
ciae Teutoniae 1690—30 Au-
gus; Dono dedit Suo Nativo
Coventui Mossae Trajectensi.

Pater Wynandis Wynants
van de Orde der Predikhee-
ren, meester in de H. God-
geleerdheid, en Provinciaal
der Teutonische provincie, gaf
deze den 30sten Augustus 1690
ten geschenke aan zijn Kloos-
ter te Maastricht.

Op den voet 3 gevleugelde engelenkopjes, waar tus-
schen guirlandes, benevens een hoofd van St. Paulus
(patroon van het Klooster); daarboven St. Dominicus
de cuppa schragende. Aan de cuppa de beeltenissen
der H. Kerkvaders Augustinus, Ambrosius en Gregorius
de Groote; benevens ornamenten, attributen en engelen-
koppen.

137. Een rijk geornamenteerde zilver vergulden Kelk, uit
de hand gedreven. 17de Eeuw. 29½ c.M. hoog, voet
middellijn 19½ c.M., uit den besten tijd der renaissance.

Afkomstig uit het Predikheeren Klooster te Calcar
en medegebracht door den ZeerEerw. Heer Marcollinus
Pruimenboom, Pastoor der St. Dominieuskerk.

J. HEIJLIGERS, Pastoor, 's Gravenhage.

149. Een gothiek, zilver verguld Reliquarium, uit de 16de eeuw. Den 27 Januari 1729, gevonden in een graf in de oude St. Jacobuskerk te 's Gravenhage. Waarschijnlijk waren de gevonden voorwerpen, in 1574, aldaar geborgen, in de hoop ze later weder daaruit te kunnen nemen.
150. Antiek zilveren Rozenkrans in renaissance stijl met 2 prachtig gegraveerde gothieke medailles en eene ruitvormige met ornament omkleed, in renaissance stijl, eveneens tot bovengenoemde gevonden schat behoorende.

J. A. HEYNSBROEK, Rotterdam.

151. Een Hoorn met zilver gemonteerd. Modern.

„Jeruzalem,” Pensionaat te Venray.

152. Een collectie penteekeningen, opschriften, kanteekeningen en miniaturen. Modern.

Dr. J. B. KAN,

Rector van het Erasmiaansch Gymnasium, Rotterdam.

153. Afbeeldingen van het oude en het nieuwe Gymnasium met opschriften: Fama superstes 1592—1884 en Splendeat usu en frontespice van het nieuwe Gymnasium.
154. Portret van Desiderius Erasmus. Gravure van F. Weber, naar Hans Holbein.
155. Portret van Willem Terpstra. Lithographie naar B. van Hove.
156. Portret van W. J. Zillesen. Photographie naar eene teekening.

- 157. Portret van Suredoncius. Gravure van T. Mattham.
- 158. Portret van Pieter Rabus. Gravure van S. Houbraken, naar Bodekker.
- 159a. Fotografie van het te Basel zich bevindende testament van Desiderius Erasmus.
- 159b. Een reproductie van het Testament van Desiderius Erasmus, met notarieele legalisatie; in photolitografie.
- 160. Het leven van Erasmus beschreven door Samuel Knight.

Kasteel te Heeswijk.

- 161. Bronzen romaansche kandelaar voor drie kaarsen (driekonigen kandelaar) voorstellende een Leeuw, dragende de kaarsen.
- 162. Vroeg gothieke bronzen, 2-armige kandelaar, gedragen door een page, staande op een driehoek.
- 163. Vroeg gothiek Christusbeeld aan het kruis, in brons gegoten met geciseleerde ornamenten op het kruis.
- 164. Gothiek houten byoux kastje, van buiten voorzien van geciseleerde roodkoperen platen, versierde en vergulde hoekversterkingen, gehengen, handvatsel en slot.
- 165. Zwaar vergulde laat gothieke Cibori; op den Noedus de letters „Maria”, geëmailleerd en rond de Cuppa de voorstellingen van het hofje van Olijven, de geeseling, de krooning met doornen, de kruisdraging, Maria en Joannes onder het kruis, en de Opstanding geciseleerd.
- 166. Zeer primitieve nog gedeeltelijk vergulden Ciborie.
- 167. Zinken Bedelaar als kandelaar ingericht.
- 168. Gothiek eikenhouten Mariabeeld met het kindje Jesus.
15^e eeuw.

169. Gothiek eikenhouten groepje der Annunciatie laatste helft 15^e eeuw.
170. Idem idem. Opgang naar den tempel; laatste helft 15^e eeuw.
171. Idem idem. De kruisiging; laatste helft 15^e eeuw.
172. Idem idem. De aanbidding der Wijzen; laatste helft 15^e eeuw.
173. Idem idem. St. Anna met de H. Maagd en het Kindje. 15^e eeuw.
174. Gepolychromeerd houten reliquarium O. L. Vrouwe buste gothiek tijdperk.
175. Idem idem. Christus als jongeling, gothiek tijdperk.
176. Gedreven en verguld ijzeren Schild; op het middenvak een ridder, biddende tot de H. Maagd vóór den veldslag, — daar boven 3 wapens en ornamenten; de rand is versierd met verschillende voorstellingen uit de Bijbelsche geschiedenis. 16^e eeuw.
177. Slot van de poort van Heidelberg met sleutel. Op de greep der sleutel het volgende omschrift:
Porta * Heidelb * — * Carol * Phil * Elect. * Palat *
in het midden de initialen C P dooreengestrengeld.
Aan de andere zijde 1727, eveneens de initialen C P dooreen, verder rijk geornamenteerd.
178. Rijk gegraveerd en geciseleerd ijzeren slot, met vijf dubbele schotels, aan de voorzijde op de klavieren een minaret, bovenop arabesken, drie dekstukken, een met een ridder, een met arabesken, een met Adam, Eva in het paradijs, verder geheel geciseleerd.
En sleutel.
179. IJzeren slot met grendel met gothiek gedreven en geciseleerde ornamenten en sleutel.

180. Vroeg renaissance ijzeren deurtrekker.
181. Idem idem deurklopper.
182. Gesmeed ijzeren brandkastje van binnen van fijn hout als secretaire met laadjes, oostersche stadsgezichten van verschillende houtsoorten ingelegd.
183. Gothiek gesmeed ijzeren geldkistje met boogvormige deksel.
184. Gesmeed ijzeren byoux-kistje, renaissance geëseleerd en geëmailleerd, voorzien van verguld koperen slot, handvat en hoekversterkingen.
185. Tinnen gildenbeker van het Weversgilde van Gustrow, Anno 1797. Op den beker het wapen van Gustrow met onderschrift: „Zu Gustrow 1797.” Vervolgens de namen van Lohrentz Heinerich Baasz, Ladenmeister, Georg Friederich Rohm aus Friedlandt, Alt-Gesell. Drell und Garn Weber gesellen ihr Willkomm; dis ist der Loebe; daaraan hangen 7 schildjes, met de volgende opschriften en namen:
- ¹⁾ LB, in het midden een gekruisten winkelhaak en bijl met een ster, daaronder het jaartal 1658.
 - ²⁾ NR, eveneens een gekruisten winkelhaak en bijl met een ster in het midden en het jaartal 1661.
 - ³⁾ Johan Adam Hager, 1743.
 - ⁴⁾ Peter Baumgertel, Nicolaus Krieshammer, Jacob Heinrich Baumgertel.
 - ⁵⁾ Johan Nicolaus Struntz, Marcus Ernst.
 - ⁶⁾ Heinrich Zeiller, Peter Lucas, Adam Nicolaus Weckman.
 - ⁷⁾ Een blanco.
- Sommige dezer vermoedelijk van andere bekera afkomstig.

B. H. KLÖNNE, Pastoor Amsterdam.

186. *Hans Holbein de Jonge* — geb. te Augsburg 1495, overl. te Londen 1554.

Nicolaus Cannius, geschilderd in 1534. Cannius was gedurende 6 jaren secretaris van Desiderius Erasmus te Basel, later ontving hij de Priesterwijding en werd Pastoor van de St. Maria-kerk op den Dam te Amsterdam, alwaar hij in 1504 geboren was. Op de bovenzijde der lijst staat geschreven „Nicolaus Cannius Anno Aetatis Suae 30. Op de schildery staat zijn devies: Quae venit et fucis cito gloria concidit una fine caret virtus et bene facta manent, dat is: de roem met ijdelheid verworven, vergaat spoedig; de deugd alleen neemt geen einde en de goede werken blijven.

Hans Holbein was leerling van Johannes Holbein zijn vader, met wien hij naar Basel ging, waar hij met Erasmus bekend werd, die aldaar in dien tijd „de Lof der Zotheid” liet drukken, waarvoor Hans de beroemde houtsneden vervaardigde. De vriendschap met Erasmus was aanleiding van zijn tocht naar Engeland. — Thomas Morus stelde hem aan Hendrik VIII voor, aan wiens hof hij verbleef. — Paneel, hoog 75 cM., breed 65 cM.

187. *Rembrand van Rijn*, geb. bij Leiden 1607, overleden Amsterdam 1669.

De afneming van het kruis.

Door den rijken kunstliefhebber Trojanus de Magistris aan het St. Andrieshof geschonken. Uit de oude rekeningen van genoemd Hof blijkt, dat Trojanus Rembrandt met geld ondersteunde en zijne schilderijen beleende. Rembrandt was leerling van Jacob van Swanenburg, Pieter Lastman, Johannes Pinas en Georg Schoten. Beroemdste der Nederlandsche meesters, vooral bekend

om zijne „Nachtwacht,” „Staalmeesters” en andere stukken.

Hoog 90 cM., breed 75 cM.

A. KOUWENBERG, Pastoor, Rotterdam.

188. S. Thomas in 2^m sententiarum Incunabel, gedrukt bij Henricus Quentell te Keulen, 6^{den} idus van September 1489.

Mgr. M. J. A. LANS, Pastoor, Schiedam.

Gerbrand van den Eeckhout, geboren te Amsterdam 1621, aldaar overleden 1674.

Hij was leerling van Rembrandt, schilderde voornamelijk historische tafereelen.

- 189. Het laatste Avondmaal.
- 190. Christhus voor Caïphas.
- 191. Oprichting van het Kruis.
- 192. Verrijzenis van Christhus.
- 193. De Doornenkrooning.
- 194. Veronica droogt het gelaat van Christhus.
- 195. De Geeseling.
- 196. De gevangenneming van Christhus.
- 197. Christhus aan het volk voorgesteld.
- 198. Christhus voor Pilatus.
- 199. Christhus biddende in den Hof van Olyven.
- 200. Spiegel der Gedult.

Das wunderbarlich Leben der Seligen / im Jahr 1433
abgeleibten Holländischen Jungfrauen Lidewig / Erst-

lich beschriben in Latein durch den Gottseligen Herrn Thomam von Kempen. Hernach aber Durch den Hochwürdigen in Gott Vättern und Herrn/ Herrn Simon, Probst zu Düerssen Zu Trost und Aufferbawung jedermänniglichs/ besonders aber der Krancken und Presthaften verteutschet.

Getruckt zu München/ bey Lucas Straub/ In verlegung Johann Wagner Buchandlern.

Im Jahr M.DC.LIV.

H. B. A. LANS, Haarlem.

201. *Cornelis Dusart*, geb. te Haarlem 1665.

Drinkgelag; op een blad papier, op den voorgrond het opschrift: Een schip zonder maste, de gastheer eerder dronken dan de gaste.

Dusart was een der beste leerlingen van Ostade, wiens stijl hij volgde.

R. VAN LENT, Rotterdam.

202. *Simon van der Does*, geb. te Amsterdam 1653.

Portret van een Leidsch Hoogleeraar.

Simon was de leerling zijns vaders Jacob van der Does. Hij heeft te 's Gravenhage gewoond.

Anthony P. W. VAN DER LUGT.

203. *Jan H. B. Koekoek*, geb. te Veere 17 Aug. 1778, Stil water.

Op de achterzijde staat geschreven:

Dit stukje, voorstellende Stil water, is door mij ondergeteekende vervaardigd. Jan H. B. Koekoek 1806; benevens het zegel van den schilder.

Jan H. B. Koekoek, was een zeer verdienstelijk

stroomgezichtenschilder, inzonderheid bewondert men in hem de juistheid van teekening der onderscheidene vaartuigen, die blijk gaf van zijn grondige theoretische kennis van den scheepsbouw.

204. *Jan H. B. Koekoek*, als voren.

De Hoek van Holland.

Op de achterzijde staat geschreven: Dit schilderijtje, is door mij ondergeteekende vervaardigd.

Jan H. B. Koekoek 1807,
benevens het zegel van den Schilder.

205. *Antoine Waldorp*, geb. te 's Gravenhage 1803.

Havengezicht.

Waldorp, behandelde achtereenvolgens even gelukkig verschillende genres; hetzij hij zich bepaalde tot het schilderen van stads-, dorp-, haven- of strandgezichten; of wel, dat het hem lustte een kerk, portret of binnenhuis te malen, in alles erkent men de stoute en geoefende hand des meesters.

P. VAN DER LUGT, Rotterdam.

206. *Heinr. Mücke*, geb. te Breslau in 1806.

Düsseldorfer school.

Genoveva van Brabant, voorgesteld met haar kind Schmerzensreich in den kerker.

Heinr. Mücke, voortplanter der Romantische school, deelt technische bekwaamheid, kleur en doordachte compositie met de eerste meesters der Düsseldorfer school.

207. Een miniatuur. Fransche school. 17de eeuw. Mater Dolorosa.
208. Een begrafenisbriefje. Anno 1655.

N. N.

- 209. Een zilveren brandewijnkom met lepel.
- 210. Een gedreven zilveren theebus.
- 211. Een gegraveerd zilveren bruidskoffertje.
- 212. Zes zilveren eetlepels met de spreuk. In geloof, hoop en liefde.
- 213. Een zilveren rinkelbel.
- 214. Een koperen (Apostel) lepel, gevonden bij uitgraving achter de groote kerk alhier.

H. J. REUSER, Kralingen.

- 215. Een kastje met antiek zilveren speelgoed.
- 216. Een paar zijden opengewerkte kousen.

CHARLES ROCHUSSEN.

- 216a. Incunabel. — Cronyk; — te Neurenberg gedrukt 1490.

A. R. DE ROODT, Kralingen.

- 217. *Albert Cuyp*, geboren te Dordrecht 1605, overl. circa 1685.
 Vischstuk. Hoog 59.5 cM., breed 73 cM.
 Cuyp munt uit door samenstelling, groepeerling en koloriet.
- 218. *Gillis*. 17^e eeuw.
 Vischstuk (Schollen). Hoog 81 cM., breed 103 cM.
- 219. *Mignon*. Geboren te Frankfort a/M. 1639, overl. 1697.
 Druiven in een Nis.
 Hij werd door Jacob Murel medegenomen naar Holland, — werd diens leerling, alsmede van Jan David de Heem.
 Hoog 40 cM., breed 33.5 cM.

220. *Onbekende meester.* 2^e helft 17^e eeuw.
Landschap.
Wel aannemelijk te zijn van Ruysdael.
Hoog 46.5 c.M., breed 62.5 c.M.

St. Rosalia-Kerk, Rotterdam.

221. *Kloppe Osy.* Weldoenster der St. Rosalia-Kerk, overleden in het begin der 19^e eeuw.
222. De marteldood van St. Laurentius. Copie.
Italiaansche school. Hoog 1.04 M., breed 73 c.M.
223. De H. Familie. Copie naar Rubens.
Hoog 42 c.M., breed 34 c.M.
224. De aanbidding der 3 Koningen.
Vlaamsche school. Hoog 65.5 c.M., breed 48.5 c.M.
225. St. Franciscus Xaverius.
Copie naar Carragio; aanwezig in de Mozes- en Aäron-Kerk, Amsterdam. Rond, middellijn 49 c.M.
226. Portret van Pastoor Joseph van Bommel, obii 1783.
Hoog 1.04 M., breed 89 c.M.
227. Portret van Franciscus v. d. Bolk, obii 1771.
Hoog 1.04 c.M., breed 89 c.M.
228. *Jan Sonjé*, Rotterdamsch schilder, overl. 1691.
Landschap met Koeien. Schilderde bij voorkeur bosch- en bergachtige landstreken. Hoog 38.5 c.M., breed 31.5 c.M.
229. *Onbekende Meester.* 17e eeuw.
Drinkend Paard. Hoog 39 c.M., breed 31.5 c.M.
230. *Onbekende Meester.* 17e eeuw.
Lezende oude vrouw. Hoog 36 c.M., breed 28.5 c.M.

231. *S. Franciscus van Assisi.*
 Spaansche school. 17^e eeuw.
 Hoog 1 M., breed 77.5 cM.
232. St. Catharina met de H. Maagd en het kind Jesus.
 Copie, Vlaamsche school. 17^e eeuw.
 Hoog 88 cM., breed 44 cM.
233. *G. Schalken.* Geboren te Dordrecht.
 De boetvaardige Petrus.
 Leerling van Gerard Dou, kaarslichtschilder.
 Hoog 28.5 cM., breed 23 cM.
234. Een eikenhouten gesneden Lieve Vrouwebeeld met
 omlijsting. Barroestijl. Hoog 76 cM.

Mej. J. SEEUWEN, Rotterdam.

235. Twee Spiegels met schelpenbloemen.

Dr. H. J. SLEURS, Rotterdam.

236. *Jan David de Heem.* Geboren te Utrecht in 1600,
 en te Antwerpen overleden.
 Fruitstuk.
 Zeer gewaardeerd schilder van bloemen en vruchten.
237. Een Getijden-boekje uit de 15^e eeuw.

L. SCHOLTEN, Pastoor, Limmen.

238. Twee Kandelaars in Renaissance-stijl.
 40 cM. hoog, voet 11 cM.

LEONARD SPIERINGS, 's Bosch.

239. *A. van der Venne*, geboren te Delft in het jaar 1589
 en te 's Hage in 1662 overleden.
 IJsgezicht.

Hij was behalve schilder ook schrijver en illustreerde met zijne teekeningen, de zinrijke werken van Jacob Cats.
Rond paneel 35 c.M. middellijn.

240. 17^e eeuw. Fransche school.
Afneming van het Kruis.
Hoog 1.40 M., breed 65 cM.
241. Musiceerende Dames.
Meester onbekend, midden der 17^e eeuw.
Hoog 30 cM., breed 43 cM.

Jhr. Mr. VICTOR DE STUERS.

242. Portret van *Jacob Dirkse* door *Th. de Keyser*. 1634.
243. Portret van diens vrouw door *Th. de Keyser*.
244. Mansportret.
245. Vrouweportret, door *Th. de Keyser*. 1636.
246. Vrouweportret, aet. 33. 1633.
247. Portret van de bloemenschilderes *Rachel Ruysch* door haren echtgenoot *J. Pool*.
248. Mansportret door *G. Metru*.
249. Vrouweportret. ($\pm$ 1650).
250. Vrouweportret.
251. Mansportret. ($\pm$ 1750).
252. Portret van een lid der familie *Spiering*.
253. Portret van *Isaac Spiering*.
254. Portret van een lid der familie *von der Hohen Sax und Forsteg*. ($\pm$ 1600).
255. Portret van *Amaley Elisabeth Freifreullin von der Hohen Sax und Forsteg*, obijt 1603. Zuster van No. 254.

256. Portret van *Johan Philip Freiherr von der Hohen Sax und Forsteg*, op 36-jarigen leeftijd vermoord door zijn neef *Ulrich Yorg*.
257. Portret van *Adriana Francisca de Brederode*, gehuwd te Utrecht met No. 256.
258. Mansportret, door *P. Moreelse*. 1627.
259. Vrouweportret, door *P. Moreelse*. 1627.
260. Portret van *Léopold Guillaume d'Antiche*, gouverneur der Zuidelijke Nederlanden van 1647 tot 1656, door *G. ter Borch*.
261. Vrouweportret door *G. ter Borch*.
262. Mansportret door *G. ter Borch*.
263. Mansportret door *G. ter Borch*.
264. Mansportret. ($\pm$ 1640).
265. Mansportret. ($\pm$ 1625). —
266. Mansportret. ($\pm$ 1650).
267. Mansportret.
268. Mansportret.
269. Mansportret.
270. Mansportret.
271. Mansportret, pendant van 273.
272. Mansportret door *G. Metsu*.
273. Vrouweportret, pendant van 271.
274. Flora door *P. Codde*.
275. Portret van Prins *Eugenius van Savoye*?

PHOT. F. VON PÖPPINGHAUSEN, ROTTERDAM.

LICHTDR. V. EMRIK & BINGER, HAARLEM.

n° 370

276. Mansportret. ($\pm$ 1660).
277. Vrouweportret.
278. Portret van den admiraal *Michiel Adriaensz. de Ruijter*
door *G. Metsu*.
279. Mansportret. ($\pm$ 1690).
280. Vrouweportret.
281. Portret van een Hollandsch Zeeman.
282. Portret van een geleerde.
283. Mansportret. ($\pm$ 1600).
284. Mansportret. $\pm$ 1640).
285. Portret van een heer, oud 23 jaren, door *Quinkhardt*.
286. Portret *Franciscus van Assisi* (?)
287. Portret van een Jesuïet, aetat. 23 door *Th. de Keijser*. 1647.
288. Mansportret.
289. Mansportret door *G. Lundens*.
290. Vrouweportret door *G. Lundens*.
291. Mansportret.
292. Mansportret.
293. Portret van *Geertruijd van Brakel*, vrouw van *Philibert van Assendelft*, aet. 20. 1577. Zij was grootmoeder van *Adriaan van Egmond van der Nienburg*.
294. Mansportret.
295. Mansportret. ($\pm$ 1650).
296. Mansportret. Aet. 29. 1641.

297. Vrouweportret. Aet. 23, pendant van No. 296. 1643.
298. Mansportret. Aetatis suae 30. 1583.
299. Mansportret. 1626.
300. Portret van een R. K. Priester, door *Th. de Keyser*.
301. Portret van een geleerde, vermoedelijk broeder van No. 59. Onafgewerkt stuk door *Th. de Keyser*.
302. Christus, borstbeeld, begin XVIe eeuw.
303. Portret van *Jacob de Moor*, vader van *Bernard de Moor*, door *Antonio Moro*. 1560.
304. Portret van *Zacharias Hofman*, door *H. G. Pot*.
Van dit stuk bevinden zich twee herhalingen in het Museum te Dresden.
305. De Apostel Simon, door *Th. de Keyser*. 1638.
306. Mansportret. ($\pm$ 1625).
307. Portret van een grijsaard, door *C. Fabritius*?
308. Mansportret. Aetatis suae 61. 1556.
309. Vrouweportret. Aetatis suae 41. 1556.
310. Mansportret. ($\pm$ 1650).
311. Mansportret. 1641. Gemerkt C G of H.
312. Vrouweportret. ($\pm$ 1610).
313. Vrouweportret. (Einde XVIe eeuw).
314. Portret van *Daniel Eggersz van Wassen*. 1670.
315. Mansportret. ($\pm$) 1570).
316. Mansportret, door *Philip van Dijk*.
317. Vrouweportret, door *Henriette Wolters*.

318. Mansportret, email, door *A. Seaman*. 1726.
319. Vrouweportret, email, door *A. Seaman*. 1726.
320. Vrouweportret, door *Leonard Temminck*.
321. Mansportret, email, door *P. Boy*.
322. Mansportret.
323. Portret van een vorst, email, door *Kätscher*.
324. Portret van den vader van den schilder *G. H. Rode*,
door dezen in email geschilderd. 1787.
325. Eleazar en Rebecca, email, door *Huaut*.
326. Vrouweportret. (Einde XVIIIe eeuw).
327. De Voorzichtigheid. Email.
328. Muziceerend Gezelschap.
329. Portret van *Willem V*, Stadhouder.
330. Mansportret, (XVIe eeuw), door *P. Oliver*.
331. Gelijktijdig portret van Koningin *Maria Stuart*.
332. Portret van Prins *Willem van Oranje* (Koning *Willem I*)
door *Leonard Temminck*.
333. Mansportret, door *A. Greeve?*
334. Vrouweportret, door *Bertrand*.
335. Vrouweportret, door *Hall*.
336. Vrouweportret, door *Hall*.
337. Portret van *Maria Antoinette*, door *Hall*.
338. Portret van *Willem*, Prins van Oranje, zoon van
Koning *Willem III*, door *C. Hamburger*.

339. Portret van Koning *Lodewijk XVI*, door *Delecour*. 1793.
340. Meisjesportret, door *Hall*.
341. Meisjesportret, door *Hall*.
342. Vrouweportret. (XVIIe eeuw).
343. Portret van Generaal *De Lafayette*.
344. Portret van *Jerôme Napoleon*, Koning van Westphalen, door *Aubry*.
345. Mansportret. (Begin XIXe eeuw).
346. Vrouweportret. (Begin XIXe eeuw).
347. Portret van *Joseph Marinkelle*, door hemzelve geschilderd. 1763. Hij is te Rotterdam geboren 10 Mei 1732.
348. Portret van Keizerin *Eugénie*, door *L. H. de Fontenay*. 1857.
349. Meisjesportret.
350. Portret van Prins *Willem V* als kind, door *E. Mussard*.
351. Portret van een vorst.
352. Portret van *Paul I*, Keizer van Rusland.
353. Vrouweportret, door *Rochard*.
354. Portret van een lid der familie *Gevers*, door *Leonard Temminck*.
355. Mansportret.
356. Portret van Admiraal *Cornelis Tromp*, door *Cooper*.
357. Vrouweportret, door *C. Hamburger*.
358. Portret van Prins *Franciscus Xaverius van Saksen*, (geboren 1730).
359. Portret van *Madame Guizot*?

- 360. Vrouwenportret, door *Charmi*.
- 361. Portret van Madame *Dumont Durvitte* door *Passot*.
1850.
- 362. Portret van Admiraal *Zoutman*.
- 363. Portret van *Lodewijk XV* door *Mathieu?*
- 364. Portret van *Bernadotte*, Koning van Zweden, door
Gilliard.
- 365. Portret van Koning *Willem II* door *L. de Fontenay*.
1840.
- 366. Meisjesportret, door *S. Callault*.
- 367. Mansportret. (XVIIIe eeuw).
- 368. Vrouweportret. (Begin XIXe eeuw).
- 369. Portret van den Generaal, later Maarschalk, Graaf
Du Nonuau, door *W. van Senus*.

LEO P. STRACKÉ, Rotterdam.

- 370. Een Basrelief. Geteekend: P. Ricx 1667.
Beeldhouwer van het uit marmer gebeitelde praal-
graf van Witte Cornelis de Witte in de Groote Kerk
te Rotterdam.
- 371. Mozes en de dochter van Laban.
Laatste helft der 16e eeuw. Vlaamsche school.
Hoog 70 cM., breed 1.10 M.
- 372. Portret. Italiaansche school. 17^e eeuw.
Hoog 40 cM., breed 22 cM.
- 373. *Orpheus & Euridice*. Orpheus, de dichter verloor
zijne vrouw Euridice door een beet van een adder,
waardoor zij in de onderwereld belandde; de goden

veroorloofden Orpheus haar weêr naar de bovenwereld terug te voeren, mits hij haar niet aanzag; welke voorwaarde hij niet nakwam.

De schilderij stelt voor Euridice, die wederom terug in de Tartarus wordt gevoerd, terwijl Orpheus door de Genius des lichts naar de bovenwereld gebracht wordt.

Italiaansche school. Begin 17e eeuw.

Hoog 34 cM., breed 45 cM.

374. *Dionysius Calwart*, bijgenaamd de Vlaamsche Dionys. Geb. te Antwerpen 1545, overleden te Bologna 1616. Allegorische voorstelling van de Vrede.
Teekening met rood krijt.

375. Een oud ivoren Crucifix van het jaar 1640. Ivoren Beeld, kunstig gesneden, het Kruis vervaardigd uit rozenhout en met ivoor ingelegd.

D. A. VERZETT, Rotterdam.

376. *P. P. Bus*. 1585. Hemelvaart van Maria.
Hoog 1.35 M., breed 47 cM.

Douairière A. W. WITSEN STRAALMAN, KRALINGEN.

377. Een penning, aan de eene zijde de beeltenis van Ferdinand van Oostenrijk met het jaartal 1654 en omschrift: Ferdinand: Carol: D: G: Archidvx Avst*
Ter andere zijde het wapen omgeven door de keten van het Gulden Vlies en omschrift: Comes: Tyrolis: Dvx: Bvrgvndiæ.

De penning wordt geopend door middel van een schroef; aan binnenzijde het portret van een jong edelman circa 1670.

